

Щоденний звіт № 223/2019

від 20 вересня 2019 року¹

Короткий виклад

- СММ констатувала зменшення кількості порушень режиму припинення вогню в Донецькій області та збільшення кількості таких порушень у Луганській області, якщо порівнювати з попереднім звітним періодом.
- На ділянці розведення сил і засобів у районі Станиці Луганської спостерігачі бачили, як працівники з підконтрольних урядові районів проводили роботи на основах обхідного мосту східніше зруйнованої частини мосту.
- Місія зафіксувала проведення робіт із розмінування на ділянці розведення в районі Золотого, в результаті яких спостерігачам вдалося проїхати через зазначену ділянку розведення.
- СММ сприяла встановленню режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення проведення ремонтних робіт на життєво важливих об'єктах цивільної інфраструктури, зокрема на водогонях і лініях електропередачі, а також для забезпечення їхнього функціонування.
- Доступ Місії залишався обмеженим, зокрема на блокпостах біля непідконтрольних урядові Верхньошироківського та Петрівського, а також у Петрівському*.

Порушення режиму припинення вогню¹

Кількість зафіксованих порушень режиму припинення вогню²

Кількість зафіксованих вибухів³

¹ Більш детальну інформацію про всі випадки порушення режиму припинення вогню, а також мапи Донецької та Луганської областей, де відмічені всі місця, згадані у звіті, представлено у додатку. Упродовж звітнього періоду камера СММ у Чермалику не функціонувала.

² Зокрема вибухи.

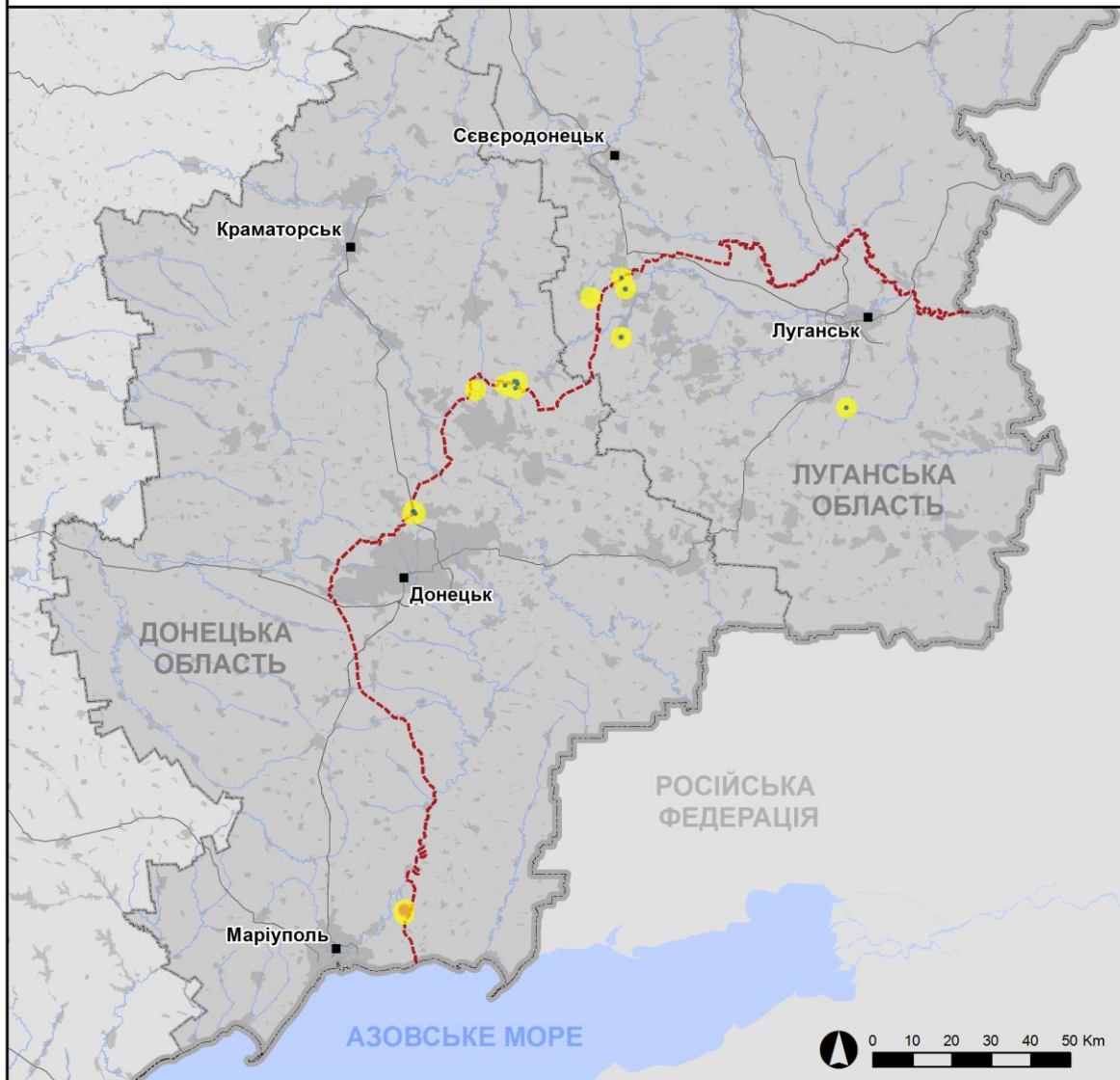
³ Зокрема внаслідок вогню з озброєння невстановленого типу.

Мапа зафіксованих порушень режиму припинення вогню

Організація з безпеки та співробітництва в Європі
Спеціальна моніторингова місія в Україні

Зафіксовані СММ порушення режиму припинення вогню 19 вересня 2019 р.

Концентрація порушень режиму припинення вогню

- Висока
- Низька

- Вибух
- Населений пункт
- ..... Лінія зіткнення (орієнт.)

Джерела: адміністративні кордони — УКГП ООН; дороги, річки — проект OpenStreetMap; море — VLIZ (2005). Акваторії МГО, інше — ОБСЄ.

Система координат: WGS 1984 UTM Zone 37N

Ця мапа надається винятково для наочності. Відсутність помилок у мапі не гарантується, а її зміст не означає, що СММ ОБСЄ затверджує або ухвалює офіційний статус мапи.

© СММ ОБСЄ 2019 Не дозволяється використовувати, копіювати, відтворювати, передавати, транслювати, продавати, ліцензувати або застосовувати без попереднього дозволу з боку ОБСЄ у письмовому вигляді.
Створено: 20/09/2019

У Донецькій області Місія констатувала зменшення кількості порушень режиму припинення вогню, зафіксувавши також менше вибухів (11), якщо порівнювати з [попереднім звітним періодом](#) (приблизно 280 вибухів). Більшість порушень режиму припинення вогню зафіксовано в районах на південь від н. п. Пищевик (підконтрольний урядові, 84 км на південь від Донецька).

У Луганській області Місія зафіксувала 23 порушення режиму припинення вогню, зокрема 11 вибухів (за [попередній звітний період](#) не було зафіксовано жодного такого порушення). Більшість порушень режиму припинення вогню зафіксовано в районах на західно-південний захід від н. п. Кадіївка (кол. Стаханов; непідконтрольний урядові, 50 км на захід від Луганська), а також на схід і західно-південний захід від н. п. Станиця Луганська (підконтрольний урядові, 16 км на північний схід від Луганська).

Ділянка розведення сил і засобів у районі Станиці Луганської

Уранці 19 вересня члени патруля СММ бачили, як 16 співробітників Державної служби України з надзвичайних ситуацій (ДСНС) проводили підготовку до робіт із розмінування на відстані близько 500 м на північ від зруйнованої секції мосту неподалік від Станиці Луганської (15 км на північний схід від Луганська). Спостерігачі також бачили, як 7 працівників із підконтрольних урядові районів за допомогою крана проводили роботи на основі обхідного мосту орієнтовно за 7–10 м на схід від зруйнованої секції мосту. П'ятеро інших працівників на 2 машинах, екскаваторі і тракторі обрізали металеві загороджувальні троси на східній стороні дороги приблизно за 30 м на північ від зруйнованої секції мосту.

Пополудні команда Місії бачила, як 6 працівників із підконтрольних урядові районів за допомогою 3 тракторів, бульдозера і крана розвантажували бетонні плити з вантажівки приблизно за 15 м на схід від зруйнованої частини мосту.

Того ж дня спостерігачі бачили співробітників міжнародної організації, які допомагали пішоходам переходити по дерев'яних трапах над зруйнованою секцією мосту, а також монтували навіс на металевий каркас для волонтерів орієнтовно за 15 м на північ від північного краю зруйнованої секції мосту.

Того ж дня, ведучи спостереження південніше мосту біля Станиці Луганської, команда Місії чула 1 вибух невизначеного походження на відстані орієнтовно 1–1,2 км на західно-південний захід (за оцінкою, за межами ділянки розведення). Перебуваючи північніше ділянки розведення, спостерігачі чули 7 пострілів зі стрілецької зброї та 1 вибух невизначеного походження приблизно за 2–4 км на схід (за оцінкою, за межами ділянки розведення).

Уранці 19 вересня команда СММ бачила, як 2 сапери з непідконтрольних урядові районів розмовляли з 2 членами збройних формувань (з нарукавними пов'язками з написами «СЦКК») на блокпості збройних формувань, розміщеному на південному краї ділянки розведення в районі Станиці Луганської⁴.

⁴ Спільний центр із контролю та координації (СЦКК) було утворено у вересні 2014 року Україною і Російською Федерацією, які призначили по одному представнику для спільного керування СЦКК. До складу Спільного центру ввійшли офіцери Збройних сил України та Російської Федерації, які були

Інші ділянки розведення сил і засобів⁵

Перебуваючи біля блокпоста Збройних сил України на північному краї ділянки розведення в районі н. п. Золоте (підконтрольний урядові, 60 км на захід від Луганська), спостерігачі бачили, як 5 саперів із підконтрольних урядові районів проводили роботи з розмінування в межах ділянки розведення, а також на ділянці між зазначеним блокпостом та залізничним мостом. Крім того, спостерігачі відзначили, що раніше зафіксований хвостовий стабілізатор від 120-мм мінометної міни, який застряг у ґрунті на східному краї автодороги Т1316 у межах ділянки розведення, забрали.

Перебуваючи біля блокпоста збройних формувань на південному краї ділянки розведення в районі Золотого, спостерігачі бачили, як 5 саперів із непідконтрольних урядові районів проводили розмінування в полі приблизно за 350 м на північний захід від блокпоста. Там же команда Місії чула 3 вибухи, оцінені як контрольовані підриви невибухлих боєприпасів у межах ділянки розведення, приблизно за 1–2 км на північно-північний захід. Крім того, спостерігачі відзначили, що раніше зафіксовану на автодорозі Т1316 «малопомітну перешкоду» (МПП) забрали. Зрештою патрулю Місії вдалося проїхати цією дорогою через ділянку розведення вперше з липня 2019 року. Команда СММ відзначила, що орієнтовно за 1,6 км на схід на колишньому блокпості збройних формувань проводили ремонтні роботи.

Доступ спостерігачів до камери СММ поблизу ділянки розведення в районі н. п. Петрівське (непідконтрольний урядові, 41 км на південь від Донецька) був обмежений (див. нижче).

Відведення озброєння

СММ продовжувала здійснювати моніторинг відведення озброєння, передбаченого Меморандумом, а також Комплексом заходів і Доповненням до нього.

19 вересня Місія не зафіксувала озброєння, розміщеного з порушенням ліній відведення.

Ознаки військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁶

Підконтрольні урядові райони

19 вересня

Місія зафіксувала:

- 2 бойові броньовані машини (ББМ; БМП-2 і невстановленого типу) на східній околиці н. п. Попасна (69 км на захід від Луганська); та

розміщені у визначених секторах Луганської та Донецької областей. У грудні 2017 року офіцери Збройних сил Російської Федерації були виведені зі складу СЦКК і виїхали з України.

⁵ Розведення передбачено [Рамковим рішенням Тристоронньої контактної групи про розведення сил і засобів](#) від 21 вересня 2016 року.

⁶ Згадана у цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

- 1 бронетранспортер (БТР-4Е) поблизу н. п. Макарове (19 км на північний схід від Луганська).

Приблизно за 2 км на північ від н. п. Капітанове (49 км на північний захід від Луганська) спостерігачі бачили 3 військовослужбовців Збройних сил України та 2 безпілотні літальні апарати (БПЛА) середнього радіуса дії на землі.

Непідконтрольні урядові райони

19 вересня

Команда СММ бачила 6 осіб в одязі військового типу, які укріплювали позицію, та кран, за допомогою якого вкладали бетонні плити на дорогу між Петрівським і н. п. Стила (34 км на південь від Донецька), північно-східніше ділянки розведення в районі Петрівського.

Зусилля СММ зі сприяння проведенню ремонтних робіт на об'єктах цивільної інфраструктури та забезпеченню їхнього функціонування

Місія здійснювала моніторинг дотримання режиму припинення вогню для уможливлення проведення ремонтних робіт на водоводах між н. п. Золоте-3 (Стахановець; підконтрольний урядові, 61 км на захід від Луганська) і н. п. Попасна (підконтрольний урядові, 69 км на захід від Луганська), на лініях електропередачі, якими здійснюється електропостачання Петрівської насосної станції біля н. п. Артема (підконтрольний урядові, 26 км на північ від Луганська), і на каналізаційній системі поблизу н. п. Новолуганське (підконтрольний урядові, 53 км на північний схід від Донецька). СММ також здійснювала моніторинг дотримання режиму припинення вогню для уможливлення буріння свердловин у районі н. п. Раївка (непідконтрольний урядові, 16 км на північний захід від Луганська) і проведення технічної оцінки стану водовода в н. п. Обозне (непідконтрольний урядові, 18 км на північ від Луганська).

Місія продовжувала сприяти забезпеченню функціонування Донецької фільтрувальної станції (15 км на північ від Донецька) та здійснювати моніторинг безпекової ситуації в районі насосної станції біля н. п. Василівка (непідконтрольний урядові, 20 км на північ від Донецька).

СММ здійснювала моніторинг безпекової ситуації на узбережжях Азовського та Чорного морів

18 вересня Місія відмітила спокійну ситуацію уздовж узбережжя Азовського моря в Херсонській області та на пості Державної прикордонної служби України поблизу бази відпочинку «Валок» (188 км на південний схід від Херсона), а також в пункті пропуску між н. п. Чонгар (163 км на південний схід від Херсона) і Кримом.

СММ продовжувала стежити за ситуацією в Одесі, Львові, Харкові, Івано-Франківську, Дніпрі, Чернівцях і Києві.

***Обмеження свободи пересування та інші перешкоди у виконанні мандата СММ**

Робота з моніторингу та свобода пересування СММ обмежені загрозами у сфері безпеки, включаючи ризики, пов'язані з наявністю мін і невибухлих боєприпасів, а також іншими перешкодами, які щодня змінюються. Мандат СММ передбачає вільний і безпечний доступ по всій Україні. Усі підписанти Комплексу заходів погодилися з необхідністю вільного та безпечного доступу, а також із тим, що обмеження свободи пересування СММ є порушенням і що на такі порушення необхідно швидко реагувати. Вони також дійшли згоди, що СЦКК повинен сприяти такому реагуванню та здійснювати загальну координацію робіт з розмінування. Однак збройні формування в окремих районах Донецької та Луганської областей часто відмовляють СММ у доступі до районів, прилеглих до непідконтрольних урядові ділянок кордону України (наприклад, див. [Щоденний звіт СММ від 14 вересня 2019 року](#)). Діяльність СММ у Донецькій та Луганській областях, як і раніше, залишалася обмеженою після того, як [23 квітня 2017 року поблизу Пришиба стався інцидент, який призвів до загибелі людини](#). Унаслідок цього спроможність Місії вести спостереження залишалася обмеженою.

Заборона доступу:

- На блокпості в н. п. Петрівське (непідконтрольний урядові, 41 км на південь від Донецька) озброєний член збройних формувань [знову](#) відмовив патрулю Місії у проїзді, пояснивши це «роботами з розмінування в цьому районі» та «роботою снайперів», таким чином обмеживши доступ спостерігачів до камери СММ у Петрівському.
- На блокпості на захід від н. п. Верхньошироківське (кол. Октябр; непідконтрольний урядові, 85 км на південь від Донецька) озброєний член збройних формувань [знову](#) відмовив патрулю Місії у проїзді, пояснивши це тим, що «у цьому районі тривають інженерні роботи».

Регулярні обмеження на ділянках розведення сил і засобів та через міни/невибухлі боєприпаси:

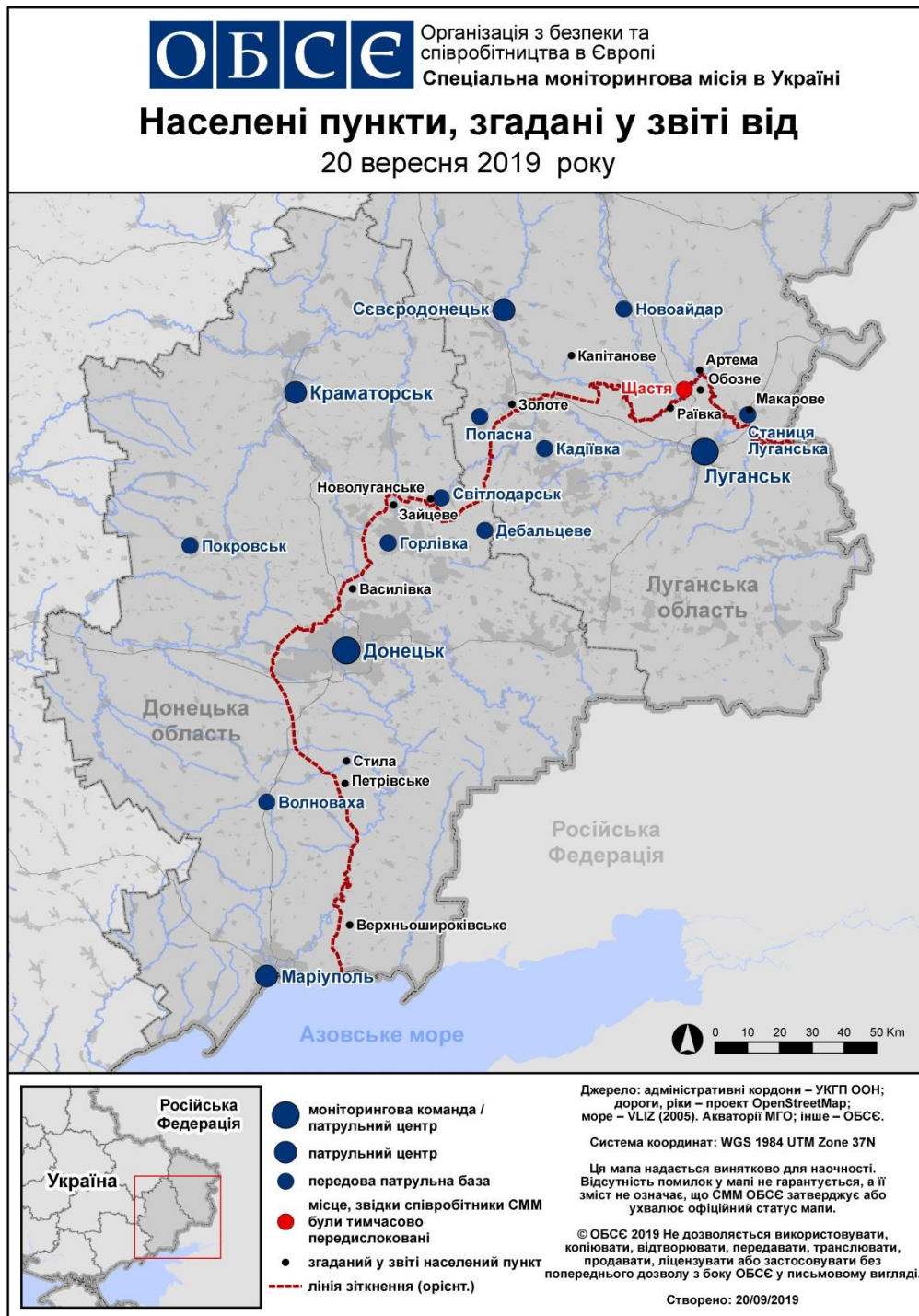
- Не здійснивши суцільного розмінування та вилучення невибухлих боєприпасів, сторони і далі відмовляли СММ у необмеженому доступі до ділянок розведення в районах Золотого і Петрівського, а також у можливості пересуватися окремими дорогами, які раніше були визначені як важливі для здійснення Місією ефективного моніторингу та для пересування цивільних осіб.

Таблиця порушень режиму припинення вогню станом на 19 вересня 2019 р.⁷

Місце розміщення СММ	Місце події	Спосіб	К-ть	Спостереження	Опис	Озброєння	Дата, час
Камера СММ на Донецькій фільтрувальній станції (15 км на Пн від Донецька)	0,8–1,2 км на ПдПдЗх	зафіксувала	1	спалах дульного полум'я		Н/Д	18.09, 21:11
	0,8–1,2 км на ПдПдЗх	зафіксувала	1	снаряд	ЗхПнЗх–СхПдСх (після попередньої події)	Н/Д	18.09, 21:11
	0,8–1,2 км на ПдПдЗх	зафіксувала	2	снаряд	ЗхПнЗх–СхПдСх	Н/Д	18.09, 21:11
	0,8–1,2 км на ПдПдЗх	зафіксувала	1	снаряд	Пн–Пд	Н/Д	18.09, 21:11
	0,8–1,2 км на ПдПдЗх	зафіксувала	1	снаряд	ПнЗх–ПдСх	Н/Д	18.09, 21:11
	300–500 м на ПдПдЗх	зафіксувала	1	вибух	постріл	Н/Д	18.09, 22:03
	0,8–1,2 км на ПдПдСх	зафіксувала	1	вибух	вибух у повітрі	Н/Д	18.09, 22:03
300–600 м на Пд	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	18.09, 21:35	
Камера СММ на КПВВ біля н. п. Майорськ (підконтрольний уряду, 45 км на ПнСх від Донецька)	2–4 км на СхПнСх	зафіксувала	3	снаряд	Пн–Пд	Н/Д	19.09, 02:35
Камера СММ на КПВВ біля н. п. Пищевик (підконтрольний уряду, 84 км на Пд від Донецька)	3–4 км на Пд	зафіксувала	1	снаряд	Сх–Зх	Н/Д	18.09, 20:33
	3–4 км на Пд	зафіксувала	1	снаряд	Сх–Зх	Н/Д	18.09, 20:48
	3–4 км на Пд	зафіксувала	2	снаряд	Зх–Сх	Н/Д	18.09, 21:16
	3–4 км на Пд	зафіксувала	2	снаряд	Зх–Сх	Н/Д	18.09, 21:48
	3–4 км на Пд	зафіксувала	10	снаряд	Зх–Сх	Н/Д	19.09, 00:01
	3–4 км на Пд	зафіксувала	10	снаряд	Зх–Сх	Н/Д	19.09, 00:19
	4–5 км на Пд	зафіксувала	1	снаряд	випущена(-й) угору	Н/Д	19.09, 03:07
ПдЗх околиця н. п. Новолуганське (підконтрольний уряду, 53 км на ПнСх від Донецька)	1–2 км на ЗхПдЗх	чули	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	19.09, 09:17
	1–2 км на ЗхПдЗх	чули	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	19.09, 09:54
	1–2 км на Зх	чули	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	19.09, 10:04
	2–3 км на ПдЗх	чули	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	19.09, 10:06
	1–2 км на ЗхПдЗх	чули	2	вибух	невизначеного походження	Н/Д	19.09, 11:28
	1–3 км на Зх	чули	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	19.09, 12:30
н. п. Гольмівський (непідконтрольний уряду, 49 км на ПнСх від Донецька)	2–3 км на ПнСх	чули	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	19.09, 12:31
н. п. Кадіївка (кол. Стаханов, непідконтрольний уряду, 50 км на Зх від Луганська)	10–13 км на ЗхПдЗх	чули	6	вибух	невизначеного походження	Н/Д	18.09, 22:25–22:27
	10–13 км на ЗхПдЗх	чули	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	18.09, 22:38
	10–13 км на ЗхПдЗх	чули	2	вибух	невизначеного походження	Н/Д	18.09, 23:15
Пн околиця н. п. Попасна (підконтрольний уряду, 69 км на Зх від Луганська)	4–5 км на ПдПдСх	чули	5	постріл		стрілецька зброя	19.09, 16:29–16:30
н. п. Станція Луганська (підконтрольний уряду, 16 км на ПнСх від Луганська)	2–3 км на Сх	чули	7	постріл		стрілецька зброя	19.09, 17:40–17:48
	3–4 км на Сх	чули	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	19.09, 17:40–17:48
	1–1,2 км на ЗхПдЗх	чули	1	вибух	невизначеного походження (за оцінкою, за межами ділянки розведення)	Н/Д	19.09, 17:44

⁷ У таблиці вказані лише ті інциденти, які спостерігачі СММ бачили/чули особисто, а також ті випадки, які СММ оцінює як навчання з бойовою стрільбою, контрольовані вибухи і т.д. Зазначені деталі, що вказані — а саме відстань, напрям, тип зброї і т.д. — базуються на оцінках, зроблених спостерігачами на місцях, і необов'язково завжди є точними. Напис «невідомо» (Н/Д) означає, що СММ не змогла підтвердити таку інформацію у зв'язку з відстанню, погодними умовами та/або з інших причин. Порушення режиму припинення вогню, зафіксовані паралельно декількома патрулями, відображаються у таблиці лише один раз.

Мапа Донецької та Луганської областей⁸

⁸ За рішенням Постійної ради №1117 від 21 березня 2014 року, СММ базується у десяти містах на всій території України (Херсон, Одеса, Львів, Івано-Франківськ, Харків, Донецьк, Дніпро, Чернівці, Луганськ і Київ). Ця мапа східної України призначена для ілюстративних цілей. На ній вказані населені пункти, згадані у звіті, а також ті, де є офіси СММ (команди спостерігачів, представництва і передові патрульні бази) в Донецькій і Луганській областях. (Червоним кольором виділено передову патрульну базу, з якої співробітники СММ були тимчасово передислоковані починаючи з 27 вересня 2016 року згідно з рекомендаціями експертів з безпеки з деяких держав-учасниць ОБСЄ та з урахуванням вимог СММ щодо безпеки. СММ використовує ці приміщення у світлу пору доби, а також патрулює в цьому населеному пункті вдень).